

розвитку матеріально-технічної бази, підготовки кадрів і досягнення високих кінцевих результатів із фінансовими ресурсами і служать основою вдосконалення планування витрат.

Кожне підприємство повинно враховувати різні фактори і управляти процесами так, щоб використовувати їх з метою підвищення ефективності господарської діяльності.

Актуальність вивчення полягає у тому, що підрахунок собівартості є однією з основних частин діяльності кожного підприємства, а теоретичні і практичні знання по цій темі дадуть змогу ближче ознайомитись із порядком діяльності підприємств у цілому та добре орієнтуватись у порядку створення та підрахунку собівартості. Прогнозування витрат має важливе значення для керівника та менеджерів і відіграє значну роль у прийнятті рішення про закриття, або зміни моделі управління. Ці оцінки мають дуже важливе значення, тому що показують майбутній стан підприємства при подальшому використанні існуючої стратегії виробництва.

Список використаних джерел:

1. Білоусова І. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 9. – С. 3–5.
2. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік: Підручник. – Київ : Лібра, 2005. – 976 с.
3. Крупка Я. Д. Фінансовий облік. Підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк та ін. – Київ : «Хай-Тек Прес», 2011. – 544 с.

АНТИКРИЗОВА ФІНАНСОВА ДІАГНОСТИКА В СИСТЕМІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Кащена Н., канд. екон. наук, доц., Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків

Провідним драйвером сталого розвитку України, захисту пріоритетних інтересів, здатності протидії внутрішнім і зовнішнім загрозам, досягнення стратегічних орієнтирів, регенерації та інтеграції національної економічної системи до світового економічного простору є ефективне управління фінансово-економічною безпекою на мікрорівні. Передумовами формування ефективної системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства є наявність відповідної системи інформаційного забезпечення, здатної формалізувати інформацію про стан та результати фінансово-господарської діяльності у різних аспектах, і сучасного методичного інструментарію та технологій обробки цієї інформації, спроможних забезпечити своєчасне виявлення всіх можливих загроз і розроблення комплексу заходів, спрямованих на запобігання та подолання наслідків їх руйнівного впливу, відновлення фінансових параметрів забезпечення сталого розвитку підприємства в динамічному бізнес-середовищі.

Зважаючи на це, актуалізується питання створення якісно нової системи інформаційної підтримки управління фінансово-економічною безпекою, здатної забезпечити комунікації і задовольнити інформаційні запити користувачів на всіх етапах управлінського процесу. Формування такої системи потребує імплементації новітніх інструментів антикризового фінансового управління, зокрема антикризової фінансової діагностики, яка здатна системно вирішувати проблему раннього попередження фінансової кризи і забезпечувати бажані параметри фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах невизначеності.

Під антикризовою фінансовою діагностикою фінансово-економічної безпеки пропонуємо розуміти комплекс дій, спрямованих на забезпечення інформаційної підтримки управління, що передбачає застосування сучасного методичного інструментарію під час послідовного здійснення діагностичних процедур з ідентифікації, оцінки причин зміни та прогнозування рівня фінансово-економічної безпеки підприємства, своєчасного виявлення загроз та обґрунтування комплексу заходів з випередження, ліквідації й запобігання наслідків їх руйнівного впливу задля досягнення і підтримки безпечного стану фінансово-економічної діяльності підприємства та здатності його до сталого розвитку. Дане визначення відповідає сучасним вимогам організації інтегрованих систем менеджменту, оскільки трактує діагностику як систему спеціальних знань, що інтегрується із системою управління фінансово-економічною безпекою в загальну систему управління підприємством на рівні процесу діагностики фінансово-економічної безпеки, і забезпечує комунікації та формування інформаційного масиву релевантних даних для прийняття рішень з досягнення і підтримки безпечного стану фінансово-економічної діяльності підприємства у нестабільному бізнес-середовищі задля отримання нових конкурентних переваг та можливості сталого розвитку.

Основною метою антикризової фінансової діагностики в системі управління фінансово-економічною безпекою підприємства є забезпечення інформаційної підтримки ухвалення ефективних управлінських рішень та розробки стратегії фінансово-економічної безпеки з позицій досягнення максимально можливого рівня захисту від внутрішніх та зовнішніх загроз, підтримки безпечного стану фінансово-господарської діяльності та перспектив сталого розвитку підприємства.

Досягнення визначеної мети антикризової фінансової діагностики можливо на підставі виконання низки завдань, основними з яких є: оцінка стану та результатів фінансово-господарської діяльності підприємства; моніторинг і виявлення тенденцій розвитку результатів господарської діяльності та фінансового стану підприємства; ідентифікація внутрішніх і зовнішніх загроз фінансово-економічній безпеці підприємства; кількісна оцінка причин зміни результатів фінансово-господарської діяльності підприємства; прогнозування можливостей появи ускладнень та кризових параметрів фінансово-економічної безпеки підприємства; оцінка здатності до нейтралізації загроз та пошук потенційних резервів забезпечення й підтримки безпечного стану фінансово-економічної діяльності підприємства; обґрунтування варіантів управлінських

рішень і розробка заходів з практичної реалізації залучення виявлених резервів; оцінка ефективності управління підприємством в контексті обґрунтованих заходів із забезпечення фінансово-економічної безпеки та сталого економічного зростання в умовах невизначеності.

Передумовою ефективної реалізації визначених завдань є відповідне організаційне, технічне та методичне забезпечення, та підпорядкування антикризової діагностики фінансово-економічної безпеки підприємства певним методологічним принципам. В якості таких нами визначені групи принципів цільового характеру, організації досліджень та системності пізнання цілого за його частиною, причини – за її дією, внутрішнього – за зовнішнім. Дотримання цих принципів не лише уможливило досягнення мети і вирішення основних завдань фінансової діагностики, але й забезпечує реалізацію основних її функцій в системі управління фінансово-економічною безпекою підприємства, а саме: оціночної, контрольної, пошукової, прогностичної, стабілізуючої та інформаційної.

Визначені функції та принципи реалізації антикризової фінансової діагностики дозволять забезпечити наукову обґрунтованість та досяжність цілей діагностування, комплексність, органічність та безперервність процесу формування інформації для обґрунтування управлінських рішень із забезпечення, відновлення або підтримки безпеки фінансово-економічної діяльності підприємства в сучасному бізнес-середовищі. Подальші дослідження будуть спрямовані на моделювання та обґрунтування методичного забезпечення процесу антикризової фінансової діагностики фінансово-економічної безпеки підприємства.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Кащана Н. Б., канд. екон. наук, доц., Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків, Порсюрова І. П., викл., Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Харків

Особливою підсистемою економічної безпеки підприємницьких структур, що створює передумови для їх інноваційного та сталого розвитку, є інвестиційна безпека. Рівень інвестиційної безпеки визначається сприятливим інвестиційним кліматом, забезпеченістю інвестиційними ресурсами та інвестиційною активністю суб'єктів підприємницької діяльності. Дедалі більшої актуальності в контексті забезпечення бажаного рівня інвестиційної безпеки підприємства набувають питання створення ефективною системи управління інвестиційною діяльністю, спрямованою на активізацію інвестицій у реальний і фінансовий сектор, забезпечення конкурентних переваг та інвестиційної привабливості, підвищення ефективності реальних і фінансових інвестиційних проектів і програм тощо.